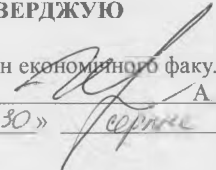

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ, ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ТА
ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан економічного факультету

« 30 » серпня 2021 р.

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів
денної (очної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 051 «Економіка»
освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка»

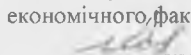
Укладач Дугієнко Н.О., к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки, природних
ресурсів та економіки міжнародного туризму

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри міжнародної
економіки, природних ресурсів та економіки
міжнародного туризму

Ухвалено науково-методичною радою
економічного факультету

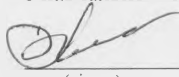
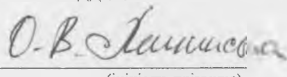
Протокол № 1 від “30” серпня 2021 р.

Протокол № 1 від “30” серпня 2021 р.
Завідувач кафедри міжнародної економіки,
природних ресурсів та економіки
міжнародного туризму

Голова науково-методичної ради
економічного факультету
 І.І. Колобердянко

 Д.І. Бабміндра

Погоджено
з навчально-методичним відділом

 (підпис) (ініціали, прізвище)

2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів – 8	Дисципліна вибору закладу вищої освіти	
		Цикл дисциплін професійної підготовки	
Спеціальність 051 Економіка	Загальна кількість годин – 240	Семестр:	
		6 -й	5 -й
Освітньо-професійна програма Міжнародна економіка	Змістових модулів –14	Лекції	
		42 год.	10 год.
		Практичні	
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 28	42 год.	12 год.
		Самостійна робота	
		156 год.	218 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» є формування знань студентів про об'єктивні закономірності, реальні процеси та специфічні особливості міжнародної економічної діяльності України, а також практичних навичок здійснення комерційних, інвестиційних та фінансових операцій у міжнародній сфері.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» є:

- засвоєння теоретичних засад міжнародної економічної діяльності, ознайомлення з основними формами міжнародного торговельного та інвестиційного співробітництва в Україні, їх особливостями на сучасному етапі;
- поглиблення знань сутності та завдань регулювання міжнародної економічної діяльності України;
- усвідомлення механізму співробітництва в умовах розвитку сучасних інтеграційних процесів та участі в них України;
- набуття навичок здійснювати зовнішньоекономічні операції.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка» у результаті вивчення дисципліни студент повинен набути таких результатів і компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки</p> <p>ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях</p> <p>СК 5 Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК 17 Здатність до аналітичної роботи щодо напрямів розвитку форм міжнародної економічної діяльності, прогнозування змін кон'юнктури галузевих ринків та укладання зовнішньоторговельних угод в умовах сталого розвитку економіки.</p> <p>ПРН-06 Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>ПРН-09 Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>ПРН-12 Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН-21 Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПРН-27 Вміти виконувати аналітичну роботу щодо напрямів розвитку форм міжнародної економічної діяльності, прогнозувати зміни кон'юнктури галузевих ринків та організовувати функціональне забезпечення зовнішньоторговельних угод в умовах сталого розвитку економіки</p>	<p><i>Репродуктивні методи</i> (лекція, пояснення, бесіда).</p> <p><i>Наочні методи</i> (демонстрації та ілюстрації: схеми, графіки).</p> <p><i>Метод проблемного викладу</i> (постановка проблем і розкриття доказового шляху їхнього вирішення, проблемні-лекції.).</p> <p><i>Дискусійні методи</i> (лекція-дискусія; семінар-дискусія, дебати).</p> <p><i>Практичні методи</i> (виконання вправ, розв'язування задач, кейс-метод; ділові та рольові ігри; робота з аналітикою та статистичним матеріалом, використання інтерактивної дошки Padlet).</p> <p><i>Науково-дослідний</i> (частково пошуковий) метод.</p> <p><i>Самостійна робота.</i></p> <p><i>Контрольні заходи:</i> усне та письмове опитування, самостійна робота, практичні роботи та розв'язання задач, тестова перевірка, ситуаційні завдання, виступи студентів.</p> <p><i>Поточний контроль</i> проводиться у формі усного опитування або письмового контролю на практичних заняттях, виступів студентів при обговоренні питань на практичних заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i>, тобто семестровий екзамен, проводиться в усній формі за білетами (відповіді на питання, розв'язання задач), а також за допомогою тестування (через систему Moodle).</p>

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Міжнародна економічна діяльність України» має міждисциплінарний характер та інтегрує в собі знання з багатьох економічних дисциплін. Тому з метою найкращого засвоєння матеріалу студенти повинні до початку вивчення курсу

опанувати знання і навички в галузі загальної економічної теорії, макро- і мікроекономіки, отриманими при вивченні дисциплін «Міжнародна економіка», «Національна та регіональна економіка». Також курс «Міжнародна економічна діяльність України» є базовим для вивчення таких дисциплін, як: «Основи зовнішньоекономічної діяльності підприємства», «Міжнародна торгівля», «Міжнародний бізнес» та ін.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Міжнародна економічна діяльність: сутність, особливості.

Тема 1. Міжнародна економічна діяльність: сутність, особливості

Суть міжнародної економічної діяльності. Основні визначення. Роль міжнародної економічної діяльності для національного господарства. Факторні передумови міжнародної економічної діяльності України. Поняття відкритої економіки. Відкрита економіка. Платіжний баланс України. Рахунок зовнішніх балансів України. Світове господарство та міжнародний ринок.

Міжнародні економічні зв'язки в українській історії: ретроспектива та сучасність. Основи періодизації міжнародної економічної діяльності України. Докиївський період торгівлі. Торгова модель Київської Русі. Зовнішні зв'язки колоніального періоду. Радянський період розвитку національної спеціалізації та міжнародної торгівлі. Початок нової історії.

Змістовий модуль 2. Інтернаціональне співробітництво: форми та рівні

Тема 2. Інтернаціональне співробітництво: форми та рівні. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності України

Класифікація форм міжнародної економічної діяльності. Україна в міжнародній торгівлі товарами та послугами. Транскордонний рух капіталів та міжнародний кредит в умовах ринкової реформи. Транзитивні особливості міжнародних валютно-фінансових відносин. Міжнародна міграція робочої сили. Участь України в діяльності міжнародних економічних організацій. Міжнародне співробітництво у виробничих, науково-технічних сферах. Спільне розв'язання економічними засобами глобальних проблем розвитку.

Критерії класифікації суб'єктів міжнародної економічної діяльності. Рівні міжнародної економічної діяльності України. Законодавча регламентація діяльності суб'єктів міжнародної економічної діяльності в державі.

Рівні суб'єктності міжнародної економічної діяльності. Мікроекономічний рівень. Макроекономічний рівень суб'єктності. Між- або наддержавний рівень.

Змістовий модуль 3. Україна в міжнародній торгівлі товарами

Тема 3. Україна в міжнародній торгівлі товарами: загальний режим. Експортно-імпортна діяльність: види та українська специфіка

Торгівля товарами в системі міжнародної економічної діяльності. Україна та міжнародні інститути регулювання торгівлі. Спеціалізація як фактор національного розвитку. Товарна структура зовнішньої торгівлі України. Факторні передумови міжнародної торгівлі України. Геостратегічна специфіка національної участі в міжнародній торгівлі. Особливості торгівлі товарами України з регіонами світу. Пріоритети державної політики регулювання міжнародної торгівлі України.

Міжнародна купівля-продаж товарів. Експортна діяльність в макро- та мікроекономічному вимірах. Структура експорту. Нарощування експортного потенціалу як фактор економічного розвитку та структурної реформи. Імпортна політика: загальні цілі та актуальні проблеми України. Структура імпорту. Основні напрями оптимізації імпорту в Україні. Реекспорт та реімпорт. Особливості реекспорту та реімпорту в перехідних умовах розвитку. Заходи проти недобросовісної конкуренції. Прямі та опосередковані експортно-імпортні операції.

Поняття та форми товарообмінних операцій. Значущість товарообмінних операцій для України. Зобов'язання щодо взаємної закупівлі товарів. Бартерні операції (бартерні угоди, бартер). Торгові компенсаційні операції. Компенсаційні угоди. Зустрічні закупки (оффсетні угоди, поставки на комплектацію). Авансові закупки. Викуп застарілої продукції. Операції з

давальницькою сировиною. Промислові компенсаційні операції (операції «бай-бек», угоди про «розподіл продукції», «експлуатаційну компенсацію», договори цесії).

Змістовий модуль 4. Міжнародний контракт

Тема 4. Міжнародний контракт. Інкотермс – інструмент міжнародної торгівлі

Поняття міжнародного контракту. Структура контракту. Ціна міжнародного контракту. Умови платежів та розрахунків по експортно-імпортних операціях. Способи здійснення платежів. Засоби платежів. Форми розрахунків. Механізм чекових розрахунків. Вексельні розрахунки як поширений кредитно-платіжний інструмент. Акредитив як форма розрахунків. Розрахунки по відкритому рахунку. Регламентація процесу укладання та імплементації міжнародних контрактів в Україні. Порівняльна оцінка правової бази трансформаційних країн.

Поняття Інкотермс – базисних умов контрактів. Інкотермс та Арбітраж Міжнародної торгової палати. Регламентація використання Інкотермс в Україні. Класифікація умов Інкотермс. Вибір транспорту міжнародних перевезень згідно з умовами Інкотермс-2020.

Змістовий модуль 5. Міжнародна торгівля послугами.

Тема 5. Міжнародна торгівля послугами: критерії та українська специфіка

Поняття міжнародної торгівлі послугами. Види міжнародних послуг та їх класифікація. Міжнародний ринок послуг. Особливості становлення ринку послуг у відкритій економіці України. Науково-технічний прогрес як структуроутворюючий чинник розвитку сфери міжнародних послуг. Інформаційні послуги як динамізуючий фактор міжнародної економічної діяльності. Факторні послуги. Нефакторні послуги. Зовнішня торгівля України послугами з регіонами світу. Страхові послуги в міжнародній економічній діяльності.

Послуги посередників у міжнародній торгівлі. Поняття торгово-посередницької діяльності. Юридичне забезпечення торгового посередництва. Класифікація суб'єктів міжнародного посередництва. Прості агенти-посередники. Агенти з правом «першої руки». Ексклюзивні (або монополні) агенти.

Поняття міжнародних технологічних послуг. Інжиніринг. Консалтинг. Франчайзинг. Реклама в міжнародній економічній діяльності. Паблік рілейшнз.

Поняття лізингу. Класифікація лізингових угод. Прямий (двосторонній) лізинг. Непрямий лізинг. Зворотний лізинг (або ліз-бек, leaseback). Груповий (пайовий) лізинг. Складний лізинг. Інші критерії класифікації лізингу. Правове регулювання лізингу в Україні.

Міжнародні транспортні послуги. Сучасні тенденції розвитку транспорту в контексті світової динаміки. Україна в системі міжнародних транспортних комунікацій. Геостратегічні перспективи транспортного забезпечення міжнародного співробітництва України.

Поняття та тенденції розвитку міжнародного туризму. Класифікація різновидів міжнародного туризму. Суб'єкти міжнародного туризму, специфіка їх цілей та діяльності. Інститути та інструменти регулювання міжнародного туризму в Україні. Україна в міжнародних туристичних операціях: національна специфіка та завдання.

Змістовий модуль 6. Міжнародний трансфер технологій та інноваційна політика в системі міжнародної економічної діяльності

Тема 6. Міжнародний трансфер технологій та інноваційна політика в системі міжнародної економічної діяльності

Міжнародний рух технологій: предмет та сучасні тенденції. Інструменти науково-технічного регулювання у відкритій економіці. Інформатизація як визначальний фактор моделі міжнародного співробітництва. Технополіси в стратегії розвитку відкритої економіки. Макроекономічна політика України в контексті сучасного НТП. Науково-технічна та інформаційна політика в системі пріоритетів міжнародної економічної діяльності.

Стандартизація як фактор та умова міжнародного співробітництва. Орган стандартизації. Оптимізація системи стандартизації як важливий чинник ефективної міжнародної торгівлі, інтеграції України до європейського господарського простору.

Інновації як головний фактор економічного розвитку. Оцінка економічних результатів інноваційної діяльності. Інноваційна політика як пріоритет в системі МЕД України.

Змістовий модуль 7. Міжнародне кооперування.

Тема 7. Міжнародне кооперування: природа, форми та сучасні особливості

Поняття кооперування виробництва в системі категоріального апарату. Принципи, завдання та переваги міжнародного виробничого кооперування. Види і показники масштабів міжнародного виробничого кооперування. Форми та особливі умови міжнародного виробничого кооперування: надання ліцензій, спільне виробництво, спільні проекти, спільне спорудження господарських об'єктів, підряд, субпідряд.

Практичні завдання міжнародної кооперації за сучасних умов. Регламентація міжнародного кооперування в Україні. Особливості участі України у міжнародному виробничому кооперуванні.

Змістовий модуль 8. Міжнародні інвестиції, валютно-кредитні відносини України

Тема 8. Міжнародні інвестиції, валютно-кредитні відносини України

Сучасні особливості міжнародного інвестиційного процесу. Інвестиційні інтереси — рушійна сила руху капіталів. Трансформаційна специфіка національної участі в міжнародних ринках капіталів.

Особливості, форми та переваги прямих іноземних інвестицій (ПІІ). Фактори зростання обсягів ПІІ. Надходження ПІІ до України за галузями. Портфельні інвестиції. Ознаки активізації міжнародних портфельних інвестицій. Причина зростання обсягів міжнародних портфельних інвестицій. Регулювання прямого та портфельного інвестування. Регулювання іноземного інвестування в Україні. Особливості участі України в міжнародному русі прямих і портфельних інвестицій.

Поняття та структура валютно-фінансових відносин та операцій. Рівні та учасники валютно-фінансових відносин. Особливості валютного регулювання та контролю в Україні. Нормативно-правові основи організації в Україні розрахунків в іноземній валюті.

Україна на міжнародних кредитних ринках. Сутність міжнародних кредитних відносин. Кредитування України за лінією міжнародних валютно-фінансових організацій (Міжнародний банк реконструкції і розвитку, група Світового банку, Міжнародна фінансова корпорація, Європейський банк реконструкції і розвитку, Міжнародний валютний фонд, Чорноморський банк торгівлі і розвитку).

Управління зовнішнім боргом України. Структура зовнішніх зобов'язань України та інструменти зовнішніх державних запозичень. Особливості процесу формування та управління державним зовнішнім боргом України.

Змістовий модуль 9. Комерційні структури у процесах транснаціоналізації

Тема 9. Комерційні структури у процесах транснаціоналізації

Транснаціоналізація у підприємницькій сфері: суб'єкти та функціональна специфіка. Геостратегічні фактори розвитку інвестиційних тенденцій.

Акціонерні форми та засоби транснаціоналізації комерційної діяльності. Інструменти, механізми та цілі утворення великих міжнародних структур. шляхи концентрації виробництва: злиття і поглинання, розширення за принципом «щупальці восьминога».

Неакціонерні форми транснаціоналізації господарської діяльності. Експансія міжнародних компаній, які спеціалізуються на наданні технологічних, будівельно-монтажних послуг.

Тема 10. Транснаціональні компанії у системі міжнародного інвестування: особливості та новітні тенденції для України

ТНК у системі сучасних міжнародних економічних відносин. Передумови поширення міжнародних корпорацій як форми господарювання: історичний контекст. Міжнародна природа господарської діяльності ТНК. Об'єктивні конкурентні переваги ТНК.

Типи та структура корпорацій в економічній діяльності міжнародного та національного рівнів.

Специфічні форми підприємницької транснаціоналізації за умов ринкових перетворень.
Наслідки господарсько-інвестиційної діяльності ТНК. Обмеження монополізації.

Змістовий модуль 10. Спільні підприємства як форма міжнародної господарської діяльності України

Тема 11. Спільні підприємства як форма міжнародної господарської діяльності України

Природа спільного підприємства. Спільні підприємства: поняття та специфіка. Типи спільного підприємства: акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, командитне товариство, холдинг. Організаційно-інституційні шляхи спільних підприємств.

Мотивація створення спільного підприємства. Мотиви участі інвесторів в спільному підприємстві. Мотиви участі реципієнтів капіталу в спільному підприємстві.

Процес створення спільного підприємства. Етапні завдання створення спільного підприємства: попередня оцінка ринку та можливостей збуту, вибір партнера по майбутній угоді, розроблення бізнес-плану та подальше техніко-економічне обґрунтування створення спільного підприємства, підписання протоколу про наміри.

Специфіка розвитку спільних підприємств в Україні.

Змістовий модуль 11. Україна у процесах міжнародної міграції робочої сили

Тема 12. Україна у процесах міжнародної міграції робочої сили

Поняття та види міжнародної міграції населення. Міжнародна трудова міграція як основний вид міжнародної міграції населення. Класифікація складових, факторів та видів міжнародної міграції. Некономічні фактори міграції. Економічні фактори міграції. Аналіз наслідків міграції на ринку праці.

Регулювання міжнародної міграції населення. Національний рівень регулювання міжнародної міграції населення. Міжнародні організації як головний суб'єкт регулювання міжнародної міграції населення.

Регулювання міграційних процесів в Україні. Нормативно-правова база регулювання міграційних процесів в Україні. Особливості участі України у міжнародних міграційних процесах.

Змістовий модуль 12. Регулювання міжнародної економічної діяльності в державі.

Тема 13. Регулювання міжнародної економічної діяльності в державі.

Концептуальні проблеми регулювання відкритої економіки. Моделі відкритої економічної політики. Напрями підвищення конкурентоспроможності української економіки. Традиційні засоби підтримки національного товаровиробника у сфері міжнародної торгівлі: тарифно-нетарифне регулювання. Застосування митного тарифу: міжнародна практика та транзитивні реалії. Застосування нетарифних інструментів та інтереси України. Сучасні форми протекціонізму: поняття антиімпортних адміністративних процедур. Добровільні обмеження експорту в контексті антиімпоротної політики. Антидемпінг як фактор у конкурентній боротьбі. Оптимізація податкової системи.

Торгові режими України з країнами світу. Практичні цілі міжнародного співробітництва в контексті системного аналізу. Сутність та особливості процесів інтернаціоналізації: українська специфіка. Сучасна національна геоекономічна модель: складові елементи та функціональні риси. Геоекономічна політика України в міжнародному контексті. Економічна інтеграція. Глобалізація та регіоналізація — форми соціально-економічної інтернаціоналізації.

Поняття економічної безпеки держави в міжнародному конкурентному середовищі. Складові економічної безпеки. Економічна безпека в контексті сучасної геополітики. Актуальні проблеми економічної безпеки України. НАТО як економічний партнер України.

Змістовий модуль 13. Україна у світових інтеграційних процесах

Тема 14. Україна у світових інтеграційних процесах

Європейський вектор зовнішньоекономічної діяльності України. Задачі та умови європейської інтеграції України. Розвиток торговельно-економічних зв'язків з країнами Європи. Правові засади співробітництва України з ЄС. Україна в системі євро регіонів.

Східний вектор у міжнародній діяльності України. Транскордонне та міжрегіональне співробітництво України.

Змістовий модуль 14. Природокористування в умовах МЕД

Тема 15. Природокористування в умовах МЕД

Сировинні ресурси у міжнародній економічній діяльності України. Сировинні ресурси в національному та світовому господарстві. Природні ресурси в системі міжнародних ринків. Види ресурсів. Україна у світовій торгівлі сировиною.

Паливно-енергетичні ресурси у відкритій економіці. Паливний баланс в системі відкритої економіки України. Особливості національного енергоспоживання в контексті глобальних тенденцій. Паливна безпека України.

Екологічні обмеження зростання відкритої економіки України в контексті сучасної глобалістики. Стан навколишнього середовища як фактор глобального та національного розвитку. Екологічні пріоритети розвитку сучасної відкритої економіки України. Утилізація відходів - ознака сучасної відкритої економіки. Продовольчий потенціал: українські реалії в світлі міжнародних проблем.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усь о-го годин	Аудиторні (контактні) години						Самостій-на робота, год		Система накопичення балів		
		Усьо-го годин		Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
		о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.			
1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	4	2	2	2	2		11	13	1	2	3
2	15	4	2	2		2	2	11	13	1	2	3
3	15	8	2	4	2	4		7	13	1	2	3
4	15	8	2	4		4	2	7	13	1	2	3
5	15	8	2	4	2	4		7	13	1	2	3
6	15	4		2		2		11	15	1	2	3
7	15	4	2	2		2	2	11	13	6	6	12
8	15	8		4		4		7	15	1	2	3
9	15	8	2	4	2	4		7	13	1	2	3
10	15	4	2	2		2	2	11	13	1	2	3
11	15	8	2	4	2	4		7	13	1	2	3
12	15	4	2	2		2	2	11	13	1	2	3
13	15	4		2		2		11	15	1	2	3
14	15	8	2	4		4	2	7	13	6	6	12
Усього за змістові модулі	210	76	22	42	10	42	12	126	188	40	20	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30							30	30	20	20	40
Загалом	240									100		

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Міжнародна економічна діяльність: сутність, особливості	2	2
2	Інтернаціональне співробітництво: форми та рівні. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності України	2	-
3	Україна в міжнародній торгівлі товарами: загальний режим	4	2
4	Міжнародний контракт	4	-
5	Міжнародна торгівля послугами: критерії та українська специфіка	4	2
6	Міжнародний трансфер технологій та інноваційна політика в системі МЕД	2	-
7	Міжнародне кооперування виробництва	2	-
8	Міжнародні інвестиції, валютно-кредитні відносини України	4	-
9	Комерційні структури в процесах транснаціоналізації	2	-
	ТНК у системі міжнародного інвестування	2	2
10	Спільні підприємства як форма міжнародної господарської діяльності	2	-
11	Україна в процесах міжнародної міграції робочої сили	4	2
12	Регулювання МЕД в державі	2	-
13	Україна у світових інтеграційних процесах	2	-
14	Природокористування в умовах МЕД	4	-
Разом		42	10

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Міжнародна економічна діяльність: сутність, особливості	2	
2	Інтернаціональне співробітництво: форми та рівні. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності України	2	2
3	Україна в міжнародній торгівлі товарами: загальний режим	4	
4	Міжнародний контракт	4	2
5	Міжнародна торгівля послугами: критерії та українська специфіка	4	
6	Міжнародний трансфер технологій та інноваційна політика в системі МЕД	2	
7	Міжнародне кооперування виробництва	2	2
8	Міжнародні інвестиції, валютно-кредитні відносини України	4	
9	Комерційні структури в процесах транснаціоналізації	2	
	ТНК у системі міжнародного інвестування	2	2
10	Спільні підприємства як форма міжнародної господарської діяльності	2	
11	Україна в процесах міжнародної міграції робочої сили	4	2
12	Регулювання МЕД в державі	2	
13	Україна у світових інтеграційних процесах	2	2
14	Природокористування в умовах МЕД	4	
Разом		42	12

7. Види і зміст поточних контрольних заходів *

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання**	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 1 (розділ 3 робочої програми).	1 бали – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бала – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Практичне завдання – виконання ситуаційних завдань	Робота в групах (виконання ситуаційних завдань)	Система накопичення балів за роботу в групах: 1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, 1 бал – аргументованість, оригінальність пропонуваніх рішень	2
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			3
2	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 2 (розділ 3 робочої програми).	1 бал – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бала – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Практичне завдання - підготовка доповіді з презентацією на практичне заняття (робота в малих групах)	Робота в групах: Підготувати доповідь з презентацією на тему «Місце України у глобальних рейтингах», обравши конкретний вид рейтингу.	Критерії оцінювання презентації: 2 бали – презентація точно відповідає темі, містить важливу інформацію, має чітку, логічно вибудовану структуру; 1,5 бали – загалом презентація відповідає темі і є досить інформативною, проте естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації. 0,5-1 бали – містить близький за тематикою матеріал, але не несе важливої інформативної функції, відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення.	2
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2	3
3	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 3 (розділ 3 робочої програми).	1 бал – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бала – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено,	1

			не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	
	Практичне завдання – виконання ситуаційних завдань	Робота в групах (виконання ситуаційних завдань)	Система накопичення балів за роботу в групах: 1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, 1 бал – аргументованість, оригінальність пропонуваніх рішень,	2
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			3
4	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 4 (розділ 3 робочої програми).	1 бал – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бала – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Практичне завдання – виконання ситуаційних завдань	Робота в групах (виконання ситуаційних завдань)	Система накопичення балів за роботу в групах: 1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, 1 бал – аргументованість, оригінальність пропонуваніх рішень,	2
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			3
5	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 5 (розділ 3 робочої програми).	1 бал – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бала – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Практичне завдання - підготовка доповіді з презентацією на практичне заняття (робота в малих групах)	Вимоги до виконання та оформлення: Підготувати доповідь з презентацією на тему «Види і тенденції розвитку туризму», обравши конкретний вид туризму.	Критерії оцінювання презентації: 2 бали – презентація точно відповідає темі, містить важливу інформацію, має чітку, логічно вибудовану структуру; 1,5 бали – загалом презентація відповідає темі і є досить інформативною, проте естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації. 0,5-1 бали – містить близький за тематикою матеріал, але не несе важливої інформативної функції, відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення.	2
Усього за ЗМ 5	2			3

контр. заходів				
6	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 6 (розділ 3 робочої програми).	1 бал – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бала – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Практичне завдання – виконання ситуаційних завдань	Робота в групах (виконання ситуаційних завдань)	Система накопичення балів за роботу в групах: 1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, 1 бал – аргументованість, оригінальність пропонуваніх рішень,	2
Усього за ЗМ 6 контр. заходів	2			3
7	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 7 (розділ 3 робочої програми).	1 бал – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бала – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Практичне завдання – виконання ситуаційних завдань	Робота в групах (виконання ситуаційних завдань)	Система накопичення балів за роботу в групах: 1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, 1 бал – аргументованість, оригінальність пропонуваніх рішень,	2
	Практичне завдання – письмова робота	Письмова контрольна робота за ЗМ 1-7 (задачі, ситуації)	Робота включає 4 завдання, правильне виконання кожного з них оцінюється в 1 бал.	4
	Тестування Атестація 1	Тестування за ЗМ 1-7 проводиться в СЕЗН ЗНУ.	Тестове завдання складається з 10 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,5 бала.	5
Усього за ЗМ 7 контр. заходів	4			12
8	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 8 (розділ 3 робочої програми).	1 бал – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бала – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1

	Практичне завдання - підготовка доповіді з презентацією на практичне заняття	Вимоги до виконання та оформлення: Підготувати доповідь з презентацією на тему «Інвестиційний потенціал регіонів України» (необхідно проаналізувати інвестиційний потенціал області, обраної студентом за власним бажанням).	Критерії оцінювання презентації: 2 бали – презентація точно відповідає темі, містить важливу інформацію, має чітку, логічно вибудовану структуру; 1,5 бали – загалом презентація відповідає темі і є досить інформативною, проте естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації. 0,5-1 бали – містить близький за тематикою матеріал, але не несе важливої інформативної функції, відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення.	2
Усього за ЗМ 8 контр. заходів	3			3
9	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 9 (розділ 3 робочої програми).	1 бал – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бала – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Практичне завдання – виконання ситуаційних завдань	Робота в групах (виконання ситуаційних завдань)	Система накопичення балів за роботу в групах: 1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, 1 бал – аргументованість, оригінальність пропонованих рішень,	2
Усього за ЗМ 9 контр. заходів	2			3
10	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 10 (розділ 3 робочої програми).	1 бал – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бала – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Практичне завдання – виконання ситуаційних завдань	Робота в групах (виконання ситуаційних завдань)	Система накопичення балів за роботу в групах: 1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, 1 бал – аргументованість, оригінальність пропонованих рішень,	2
Усього за ЗМ 10 контр. заходів	2			3

11	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 11 (розділ 3 робочої програми).	1 бал – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бала – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Практичне завдання - підготовка доповіді з презентацією на практичне заняття	Вимоги до виконання та оформлення: На основі даних Державної служби статистики України та Державної міграційної служби України потрібно проаналізувати міграційні процеси України на сучасному етапі розвитку міжнародних відносин, дослідити головні зміни тенденцій у географічній та віковій структурах міграції. Теми доповідей: 1. Демографічна ситуація в Україні у поточному та попередньому роках. 2. Міграційних рух населення за регіонами України за останні 5 років. 3. Сфери зайнятості українських трудових мігрантів за кордоном. 4. Розвиток людського ресурсу як ключова передумова формування стратегічних конкурентних переваг країн. 5. Міграційна політика в контексті нарощення інноваційної конкурентоспроможності економіки України	Критерії оцінювання презентації: 2 бали – презентація точно відповідає темі, містить важливу інформацію, має чітку, логічно вибудовану структуру; 1,5 бали – загалом презентація відповідає темі і є досить інформативною, проте естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації. 0,5-1 бали – містить близький за тематикою матеріал, але не несе важливої інформативної функції, відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення.	2
Усього за ЗМ 11 контр. заходів	2			3
12	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 12 (розділ 3 робочої програми).	1 бал – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бала – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1

	Практичне завдання – виконання ситуаційних завдань	Робота в групах (виконання ситуаційних завдань)	Система накопичення балів за роботу в групах: 1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, 1 бал – аргументованість, оригінальність пропонуваніх рішень,	2
Усього за ЗМ 12 контр. заходів	2			3
13	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 13 (розділ 3 робочої програми).	1 бал – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бала – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Практичне завдання - написати есе	Вимоги до виконання та оформлення: Написати есе на тему: Який вектор зовнішньої інтеграції потрібно обирати Україні в сучасних умовах?	Есе має містити: чіткий виклад поставленої проблеми, аргументовано і логічно викладений матеріал, самостійно проведений аналіз проблеми з використанням аналітичного інструментарію, розглянутого в рамках дисципліни, сформульовані висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми, перелік використаних джерел.	2
Усього за ЗМ 13 контр. заходів	2			3
14	Теоретичне завдання – усне опитування	Питання для підготовки: теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 14 (розділ 3 робочої програми).	1 бал – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна; 0,5 бал – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки.	1
	Практичне завдання - написати есе	Вимоги до виконання та оформлення: Написати есе на одну із запропонованих тем: 1. Утилізація відходів – ознака сучасної відкритої економіки. 2. Продовольчий потенціал: українські реалії в світлі міжнародних проблем.	Есе має містити: чіткий виклад поставленої проблеми, аргументовано і логічно викладений матеріал, самостійно проведений аналіз проблеми з використанням аналітичного інструментарію, розглянутого в рамках дисципліни, сформульовані висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми, перелік використаних джерел	2
	Практичне завдання – письмова робота	Письмова контрольна робота за ЗМ 8-14 (задачі, ситуації)	Робота включає 4 завдання, правильне виконання кожного з них оцінюється в 1 бал.	4

	Тестування Атестація 2	Тестування за ЗМ 8-14 проводиться в СЕЗН ЗНУ.	Тестове завдання складається з 10 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,5 бала.	5
Усього за ЗМ 14 контр. заходів	4			12
Усього за вмістові модулі контр. заходів	28			60

8. Підсумковий семестровий контроль***

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	1. Усна відповідь на два теоретичних питання	Питання для підготовки до підсумкового контролю викладено у СЕЗН ЗНУ. https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3040	Завдання містить два теоретичних питання, кожне з яких оцінюється в 5 балів та тестові завдання (5 балів). Результат виконання студентом кожного теоретичного завдання оцінюється за такою шкалою: – 5 балів – повне висвітлення питання, уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію; – 4 бали – висвітлення суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. – 3-2 бали – часткове висвітлення питання. – 1 бал – поверхневе висвітлення питання.	10
	Тестування	Тестування проводиться в СЕЗН ЗНУ.	Тестове завдання складається з 10 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,5 бала.	5
	Практичне завдання	Розв'язати задачу. Приклади типових завдань наведено на сторінці курсу у СЕЗН ЗНУ. https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3040	Результат розв'язку студентом задачі оцінюється за такою шкалою: - правильне розв'язання задачі – 5 балів; - при розв'язуванні задачі допущені механічні помилки – 3-4 бали; - при розв'язуванні задачі наявні окремі помилки, які змінили результат – 1-2 бали;	5
	Індивідуальне завдання	Індивідуальне завдання з курсу «Міжнародна економічна діяльність України» являє собою наукове дослідження і виконується за обраною студентом темою з переліку запропонованих тем викладачем. Виконання ІНДЗ	Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання індивідуального завдання, становить 20 балів (15 балів - доповідь, 5 балів - презентація). Критерії оцінювання доповіді: 15 балів – повне розкриття теми, наявність власної думки, висновків та списку використаних літературних джерел; 10-14 балів – тема розкрита не повністю, наявні помилки в оформленні; 5-9 балів – наявні матеріали, які не дозволили студенту розкрити	20

	<p>передбачає підготовку доповіді-презентації з актуальних проблем МЕДУ та виступ з нею на практичному занятті. Студенти мають підготувати аналітичну доповідь на основі наукових публікацій і статистичних даних за заданою тематикою та підготувати презентацію із побудовою схем, графіків, таблиць, діаграм тощо.</p> <p>З методичними рекомендаціями і вимогами до виконання індивідуального завдання можна ознайомитись на сторінці курсу у СЕЗН ЗНУ: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3040</p>	<p>тему, відсутня думка студента;</p> <p>1-4 бали – наявні окремі матеріали, які не дозволяють оцінити думку студента щодо теми дослідження.</p> <p>Критерії оцінювання презентації:</p> <p>5 балів – презентація точно відповідає темі, містить важливу інформацію, має чітку, логічно вибудовану структуру, робота є прикладом високого рівня володіння комп'ютерними технологіями;</p> <p>3-4 бали – загалом презентація відповідає темі і є досить інформативною, прослідковується певна структура в розміщенні інформації, проте естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації та не зовсім доречна графіка оформлення.</p> <p>1-2 бали – містить близький за тематикою матеріал, але не несе важливої інформативної функції, важко вловити структуру подання інформації, графіки і таблиці відсутні, естетичний вигляд незадовільний (відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення).</p>	
Усього за підсумковий семестровий контроль			40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Бестужева С. В. Міжнародна економічна діяльність України : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 268 с.
2. Бестужева С. В. Міжнародна економічна діяльність України : навч.-практ. посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 194 с.
3. Михайленко О.Г., Дзяд О.В. Посібник до вивчення дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» / Укл. Михайленко О.Г., Дзяд О.В. Дніпро: Друкарня: «Сова». 2018. 350 с.
4. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. / Ю.Г. Козак, Є. В. Савельєв [та ін.]. 6-е вид., перероб. та доп./ ред. Ю.Г. Козак. Київ: ЦУЛ, 2019. 292 с.
5. Зінчук Т., Ковальчук О., Куцмус Н. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність. Київ: ЦУЛ, 2017. 512 с.
6. Міжнародна економічна діяльність України : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Гончаренко та ін. ; за ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 704 с.
7. Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність: посіб. / 2-ге вид. перероб. та доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 289 с.

Додаткова:

1. Дугієнко Н.О. Міжнародна економічна діяльність України : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Економіка» освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2019. 152 с.
2. Дугієнко Н.О. Міжнародна економічна діяльність України : методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Економіка» освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2020. 94 с.
3. Дугієнко Н. О., Дугієнко О. Е. Пріоритети міжнародної економічної діяльності України: глобальний та регіональний аспекти. *Економіка та суспільство*. Випуск № 29/2021. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/544>
4. Дугієнко Н. О., Венгурська Н.С., Осаул А.О. Стратегічні напрями міжнародної інвестиційної діяльності в умовах пандемії. *Фінансові стратегії інноваційного розвитку економіки*. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2021. № 2 (50). С. 70-74.
5. Андросова Т.В., Шталь Т.В., Доброскок Ю.Б., Тищенко О.О. Міжнародна економічна діяльність України: навч.посібник. Харків: «Видавництво Форт», 2013. 400 с.
6. Чернега О.Б., Маловичко А.С., Матвєєва В.Ю. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2012. 544с.
7. Черевань В.П. Міжнародна економічна діяльність: навч. посіб. Київ : Слово, 2013. 280 с.
8. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: підручник. Київ : КНЕУ, 2003. 948 с.
9. Багрова І., Гетьман О. Міжнародна економічна діяльність України: навч. пос. / за ред. І.Багрової. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 384 с.
10. Кухарська Н., Харічков С. Міжнародна економічна діяльність України: навч. пос. «Одіссей», 2006. 456 с.
11. Міжнародна економіка: підручник для студ. вищ. навч. закл / за ред. А.О. Задой, В.М. Тарасевича. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 416 с.
12. Перспективи економіки України в умовах глобальної макроекономічної нестабільності / Я. А. Жаліло, Д. С. Покришка, Я. В. Белінська, А. П. Павлюк [та ін.]. Київ : НІСД, 2013. 120 с.
13. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : практикум / С. В. Бестужева, В. А. Вовк, С. В. Громенкова. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 165 с.
14. Robson Peter. The economics of international integration. London: Routledge, 1998. P. 333.

15. Incoterms 2020. ICC rules for the use of domestic and international trade terms. Paris, France International Chamber of Commerce (ICC), 2019. P. 201.

16. Carl A. Nelson. Import/export. How to take your business across borders. Fourth edition. New York, 2009. P. 433.

Інформаційні джерела:

1. ІНКОТЕРМС'2020. Особливості можливого застосування. URL: <http://www.visnuk.com.ua/ru/news/100015209-inkoterms-2020-osoblivosti-mozhlivogo-zastosuvannya-1>

2. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/959-12/page/>

3. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 722/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>

4. Офіційне Інтернет-представництво Президента України / Європейський вибір. URL: http://www.president.gov.ua/topics/prior_eurochoice.

5. Сайт співпраці України з ЄС. URL: <http://www.ukraineeu.mfa.gov.ua>.

6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

7. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org>.

8. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <http://www.wto.org>.

9. Global Trade Alert. URL: <https://www.globaltradealert.org>.

10. The Internet Site for Economists. URL: <http://www.inomics.com/cgi/show>.

11. Національний інститут стратегічних досліджень URL: <http://www.niss.gov.ua>.